

**KONCEPTUALIZM –
POMYSŁ NA SZTUKĘ**

**TADEUSZ
BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii sztuki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – Katarzyna Porczak
prof. Radosław Cezary Gwizdon
Urszula Borowska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Konceptualizm – pomysł na sztukę

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

Klasy I–IV (w zależności od organizacji szkoły)/45 minut

Cele

Uczeń:

- przedstawia założenia nurtu;
- omawia strategie dzieł;
- analizuje dzieła konceptualne;
- tworzy dłuższą wypowiedź pisemną;
- rozwija umiejętność dyskusji.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- burza mózgów;
- analiza materiałów ilustracyjnych;
- analiza tekstu źródłowego;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- materiały ilustracyjne dostępne w Internecie;
- materiał tekstowy;
- słowniki symboli.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

Uczniowie wyjaśniają, jak rozumieją znaczenie słowa koncept – tworzą asocjogram.

Nauczyciel prezentuje pojęcie konceptualizmu – młodzież porównuje ze stworzonymi przez siebie propozycjami.

Część właściwa:

1. Zapoznanie się z tekstem źródłowym: <http://www.rhij.nl/konceptualizm.htm>.

Poszukiwanie dzieł konceptualnych i informacji o nich: Joseph Kosuth, „Jedno i trzy krzesła”, „Zegar (numer jeden i pięć), wersja angielsko-łacińska (wystawowa)”, Sol LeWitt, „Dwa otwarte sześciany”. Dyskusja na temat powyższych prac.

2. Wskazanie cech konceptualizmu w Polsce – zapoznanie się z tekstem o Opłacie:

<https://desa.pl/pl/auctions/215/object/24583/roman-opalka-19651-nieskonczonosci-1965-r-detail-2890944-2910059> oraz omówienie dzieła „Opalka 1965/1 – ∞”.

Przeprowadzenie debaty na temat konceptualizmu i prawdziwości sztuki.

Część podsumowująca:

Przypomnienie założeń konceptualistów. Przeprowadzenie quizu sprawdzającego rozpoznawanie dzieł i ich autorów.

Zadanie domowe:

Napisz esej na temat – „Koncept w sztuce a odbiór dzieła”.

Zadanie dodatkowe (dla chętnych):

zaprojektuj działanie konceptualistyczne. Opisz je w formie scenariusza.

Komentarz metodyczny:

Lekcja została oparta o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, do korzystania z zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W lekcji zaproponowano zadanie wyzwalające kreatywność twórczą – projekt działania. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budzeniu pozytywnych emocji i zdobywaniu doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, stopień trudności zadań do możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności; umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu, angażując w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych, np. wywiad z lokalnym twórcą sztuki współczesnej. Podczas lekcji kształcone są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (sens działania konceptualnego), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (dyskusja); w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się); umiejętności matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii (odniesienie do działania Opatki).